

Newsletter

MACHI 2020

ISSN 1821 - 7273 TOLEO NA. 26

EWURA yawataka mafundi umeme kuzingatia weledi

ewura
Harike ya Leliono na Huduma na Mhariri na Paj
ISO 9001:2015 Certified

Newsletter

MACHI 2020

ISSN 1821 - 7273 TOLEO NA. 26

EWURA yawataka mafundi umeme kuzingatia weledi

Kauli Mbiu: "Udhibiti wa Haki kwa Matokeo CHANYA - IMPACT"

BODI YA WAHARIRI

MWENYEKITI

Bw. Nzinyangwa Mchany

MHARIRI

Bw. Titus Kaguo

MHARIRI MSAIDIZI

Bw. Wilfred Mwakalosi

WAANDISHI

Bi. Asiatu Msuya

Bi. Tobietha Makafu

MAKAO MAKUU YA EWURA

Ghorofa ya 4, Jengo la PSSSF,

Barabara ya Makole,

S.L.P. 2857,

Dodoma, Tanzania

Simu: +255 26 2329002-3,

Nukushi: +255 26 2329005,

Barua pepe: info@ewura.go.tz

www.ewura.go.tz

YALIYOMO

Kutoka kwa Mhariri	3
EWURA yachangia bilioni 7.2, mfuko wa Hazina.....	4
EWURA yawataka mafundi umeme kuzingatia kanuni	5
EWURA yapanua wigo wa njia za Mawasiliano	6
CoICT kutafiti matatizo ya sekta ya maji	7
Viongozi wa Kanda wapata mafunzo ya huduma kwa mteja.....	8
Fahamu vigezo vyatupata leseni ya biashara ya Gesi ya Kupikia.....	9
Watanzania wekezeni ujenzi bomba la mafuta.....	10
EWURA yaonya wasio na mizani gesi ya kupikia.....	11
Fahamu tahadhari za kiusalama katika Biashara ya Mafuta.....	12

PICHA YA JALADA:

Maofisa wa EWURA wakiwa katika picha ya pamoja na mafundi umeme kutoka mikoa ya Mbeya na Songwe wakati wa mafunzo kuhusu kanuni za umeme.

Kauli Mbiu: "Udhibiti wa Haki kwa Matokeo CHANYA"

KUTOKA KWA mHARIRI

Wapenzi Wasomaji wetu!

Ninawakaribisha katika toleo jipya la Jarida la Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), toleo la 26 katika mfululizo wa machapisho ya Majorida ya EWURA kwa mwaka 2020.

Kwa heshima na taadhima napenda kukualika kusoma makala za kuvutia za shughuli mbalimbali za udhibit zilizotekelawa na EWURA katika kipindi cha kati ya Oktoba 2019 hadi Februari 2020. Toleo hili limechukua kazi za miezi mingi zaidi tofauti na utamaduni wetu wa miezi mitatu kutokana na sababu zilizokuwa nje ya uwezo wetu. EWURA inadhibiti sekta ndogo tatu za nishati ambazo ni Petroli; Umeme na Gesi Asilia na Sekta moja ya Maji; Maji na Usafi wa Mazingira.

Katika kipindi hiki, EWURA imefanya maamuzi mbalimbali ya kiudhibiti ambayo baadhi yake, yamechapishwa katika toleo hili, ambalo linachapishwa katika kutekeleza kipengele cha 6(e) cha Sheria ya EWURA, Sura Na. 414 ya Sheria za Tanzania.

Kipengele cha 6(e) kinasema ni wajibu wa Mamlaka kuhakikisha inaboresha ustawi wa jamii ya Watanzania kwa kuimarishe elimu kwa umma, ufahamu na uelewa wa sekta zinazodhibitiwa ikiwa pamoja na; haki na wajibu wa walaji na watoa huduma wa sekta zinazodhibitiwa; Njia za kutatua migogoro na kusikiliza malalamiko, kazi na shughuli za mamlaka kwa ujumla.

Katika toleo hili, pamoja na mambo mengine habari zilizochapishwa ni pamoja na, hatua ya Chuo Kikuu cha Dar es Salaam kutatua matatizo yaliyopo kwenye sekta ya maji, EWURA kupanua wigo wa mawasiliano kimtandao; mwito kwa mafundi umeme kufuata taratibu katika kazi zao na habari yingi za kuvutia.

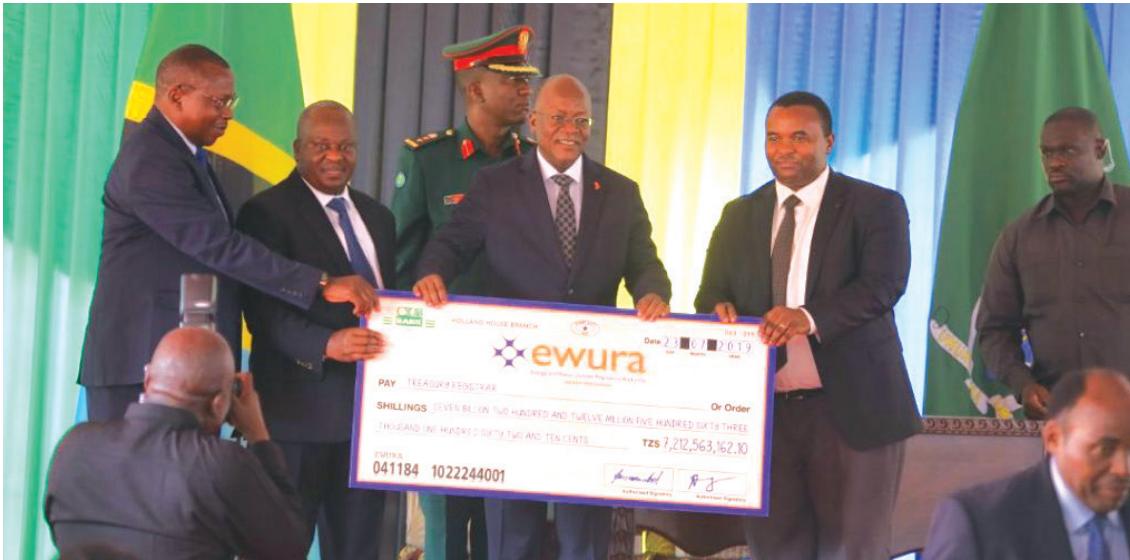
Karibuni!

Titus Kaguo

EWURA yachangia bilioni Sh. 7.2 Mfuko wa Hazina

Na Asiatu Msuya

4

Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA) imekabidhi kiasi cha shilingi bilioni 7.2 katika mfuko wa Serikali kwa mwaka wa fedha 2018/2019.

EWURA ilikabidhi mchango huo kwa Rais Dkt. John Pombe Magufuli, katika hafla iliyo fanyika viwanja vya Ikulu, Chamwino Dodoma, hivi karibuni.

Mchango huo ni asilimia 15 ya mapato yote ghafi ya Mamlaka ambayo huwasilishwa Serikalini kila mwaka kwa mujibu wa Sheria na kanuni za uendeshaji wa Taasisi za umma.

Mapato ya EWURA hutokana na makusanyo ya tozo mbalimbali zinazolipwa na taasisi zinazodhibitiwa, malipo ya faini kutoka kwa

watoa huduma wasiozingatia miongozo ya kiudhibiti, tozo mbalimbali kutoka kwa watumia huduma na gharama za maombi ya leseni.

Sheria ya EWURA sura ya 414 ya Sheria ya Tanzania inaanisha utaratibu wa ulipaji wa tozo mbalimbali kutoka mamlaka na watoa huduma wanaodhibitiwa katika sekta za umeme, petroli, gesi asilia na majisafi na usafi wa mazingira.

Hundi ya mfano ya kiasi hicho cha fedha ilikabidhiwa kwa Rais Dkt. Magufuli na Naibu Katibu Mkuu wa Wizara ya Maji, Mhandisi Anthony Sanga, Kaimu Mkurugenzi Mkuu wa EWURA, Bi. Kapwete John, na Meneja Mawasiliano wa EWURA Bw. Titus Kaguo.

Dkt. Magufuli alizipongeza taasisi, mashirika ya umma na kampuni zilizotoa michango na

gawio kwa Serikali na kuzionya taasisi ambazo hazikutekeleza jukumu hilo. Alitoa siku 60 kwa taasisi, mashirika na kampuni kuwasilisha serikalini gawio na michango hiyo, vinginevyo bodi husika zingevunjwa na uteuzi wa watendaji wakuu kutenguliwa.

Kwa upande wake, Mhandisi Sanga alisema EWURA imekuwa mstari wa mbele kufuata na kutekeleza maagizo ya Serikali kwa mujibu wa Sheria.

Aidha, aliye kuwa anakaimu nafasi ya Mkurugenzi Mkuu wakati huo, Bi. John, alizikumbusha taasisi zinazozidhibitiwa na EWURA kulipa tozo kwa wakati ili kuwezesha utekelezaji na usimamizi wa shughuli za kiudhibiti na hatimaye kusaidia upatikanaji wa huduma endelevu.

EWURA yawataka mafundi umeme kuzingatia kanuni

Na Tobietha Makafu

Wataalam wa kufunga umeme wa majumbani na kwenye majengo wamekumbushwa kuhakikisha wanafuata kanuni na taratibu zilizowekwa, katika kutimiza majukumu yao.

Agizo hilo limetolewa na Mkurugenzi wa Idara ya Umeme kwenye Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), Mhandisi Godfrey Chibulunje wakati akifungua mukutano wa mafundi umeme na wafanyakazi wa Shirika la Umeme Tanzania (TANESCO) hivi karibuni.

Mukutano huo uliolenga kuelimisha jinsi ya kutekeleza majukumu yao kwa mujibu wa sheria na kanuni, ulifanyika mkoani Mwanza.

Mhandisi Chibulunje alisema, EWURA imegundua uwepo wa mafundi umeme wasiozingatia miongozo ya utendaji wa kazi zao, na kwamba mukutano huo ulikuwa maalum kuwaelimisha kuhusu sheria na kanuni wanazotakiwa kuzingatia ili kuimarisha usalama wa watu na mali zao.

"Mukutano huu utawaelimisha ili muweze kutekeleza majukumu kwa mujibu wa sheria ya umeme sura namba 131 ya mwaka 2008, tunatarajia mtaenda kufanya kazi zenu kwa weledi na uadilifu, nyie ni kundi muhimu sana katika kuisaidia serikali yetu," alisema Mhandisi Chibulunje.

Akisisitiza umuhimu wa mafundi umeme hao, Meneja wa EWURA Kanda ya Ziwa Bw. Geogre Mhina alisema: "hata Wakala wa Umeme Vijijini, akiipeleka umeme vijijini, nyie mnakua na mchango mkubwa kwa wateja, kwa sababu mnawafungia mifumo ya umeme kwenye nyumba zao kwanza ndipo wapate huduma ya umeme."

Naye Bw. Patrick Malogoi, Afisa Sheria Mkuu EWURA, aliwakumbusha TANESCO kukagua

mifumo ya ufungaji umeme katika miradi mbalimbali, ili kubaini majengo yaliyofungiwa mifumo ya umeme na mandarasi wasio na leseni za EWURA.

Bw. Patrick alisema majengo ya namna hiyo hayana budi kukaguliwa kwa umakini kudhihirisha ubora wa ufungaji nyaya, kabla ya kuamua kuunganisha huduma ya umeme. Hatua hii itasaidia kuepusha madhara yanayoweza kutokea kwa sababu ya ubora hafifu wa makandarasi wasio na leseni za EWURA.

“Hata Wakala wa Umeme Vijijini, akiipeleka umeme vijijini, nyie mnakua na mchango mkubwa kwa wateja, kwa sababu mnawafungia mifumo ya umeme kwenye nyumba zao kwanza ndipo wapate huduma ya umeme”

Mafundi wa umeme wanaofanya kazi hizo bila ya kuwa na leseni wanafanya kosa la jinai, wanaweza kufikishwa mahakamani na adhabu inaweza kuwa faini ya shilingi laki mbili hadi milioni mbili, kifungo cha mwaka mmoja jela, au vyote kwa pamoja, kulingana na ukubwa wa kosa.

Akitoa tathimini ya mukutano huo, Mhandisi Mkuu wa Umeme EWURA, Mhandisi Evarist Simon, alisema, pamoja na mambo mengine mukutano huu uliwakutanisha washiriki 468 ambao wamefundishwa mada mbalimbali ikiwamo kanuni za umeme za mwaka 2019 zinazopatikana katika tovuti www.ewura.go.tz na jinsi ya kuomba leseni za kufunga umeme kwa njia ya mtandao.

EWURA yapanua wigo wa njia za Mawasiliano

Na Asiatu Msuya

MAMLAKA ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), imepanua wigo wa kuwasiliana na wadau wake na umma kwa ujumla, kwa kuanzisha kurasa rasmi za mitandao ya kijamii ili kuimarisha elimu, ufahamu na uelewa wa sekta zinazodhitiwa.

Mitandao hiyo ni <https://www.facebook.com/ewuranews/> na <https://twitter.com/ewuratanzania>. Sambamba na mitandao hiyo, EWURA imekuwa ikitumia tovuti yake www.ewura.go.tz kama kitovu cha taarifa zote za sekta zinazodhitiwa.

Kwa muda mrefu, EWURA imekuwa ikitumia radio, runinga, magazeti na simu katika kuelimisha, kupokea maswali, maoni na kutoa majibu na ufanuzi kwa wateja, wadau wake na umma kwa ujumla.

Meneja Mawasiliano na Uhusiano wa EWURA, Bw. Titus Kaguo amewaasa Watanzania kutumia kurasa rasmi za mitandao ya kijamii za Mamlaka kuwasilisha hoja, kero na kuuliza maswali kuhusu sekta zinazodhitiwa. EWURA inadhibiti sekta za umeme, mafuta, gesi asilia na maji na usafi wa mazingira.

“EWURA inatumia mitandao ya kijamii pamoja na tovuti yake kufikisha kwa haraka na urahisi taarifa mbalimbali za kiudhibiti, hivyo wananchi watumie fursa hiyo kuwasiliana na Mamlaka,” alisisitiza Kaguo.

EWURA inayo pia namba maalum ya **BURE 0800110030** kwa ajili ya maswali na ufanuzi wa masuala mbalimbali ya kiudhibiti. Simu ya mkononi inaweza kutumika pia kufahamu bei ya mafuta kwa kupiga ***152*00# na kufuata maelekezo**.

Kwa mujibu wa kifungu cha 6(e) cha Sheria ya EWURA, Sura na 414 ya Sheria za Tanzania, EWURA inawajibika kuimarisha elimu kwa umma, ufahamu na uelewa wa sekta zinazodhitiwa.

EWURA pia inawajibika kuhakikisha walaji na watoa huduma wa sekta zinazodhitiwa wanafahamu haki na wajibu wao katika kupokea na kutoa huduma hizo.

ColCT kutafiti matatizo ya sekta ya maji

Na Wilfred Mwakalosi

CHUO cha Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (ColCT) ambacho ni sehemu ya Chuo Kikuu cha Dar es Salaam, kinajiandaa kuwa taasisi muhimu itakayosaidia kutafiti ufumbuzi wa matatizo yanayoikabili sekta ya maji nchini.

Mpango huo mpya wa elimu inayotolewa kwa kutafiti matatizo yaliyopo kwenye jamii katika sekta ya maji, "Challenge Driven Education," unawafanya wanafunzi kutafiti matatizo halisi yanayozikabili jamii, na kupendekeza ufumbuzi utakaozisaidia jamii hizo, kuliko tafiti zilizozoleka za kutafiti matatizo ya ya kubuni.

Mkuu wa Chuo cha ColCT, Dkt. Mussa Kissaka, anasema mpango huo ulibuniwa kama muundo mpya wa kukuza ushirikiano baina Chuo Kikuu na jamii inayozunguka.

"Ni mpango wa kujifunza huku ukishiriki utatuzi wa changamoto halisi za ulimwengu wetu katika sekta ya maji...changamoto hizo zinachujwa na kuwa matatizo yanayoweza kufanyiwa utafiti wa kisanyansi na kutafutiwa suluhisho," aliliambia Jarida la EWURA hivi karibuni.

Kwa mujibu wa Dkt. Kissaka, tayari ColCT imeanzisha uhusiano na Mamlaka ya Maji

na Usafi wa Mazingira Dar es Salaam (DAWASA), kwa lengo la kutengeneza fursa ya utekelezaji wa mpango elimu inayolenga kutafiti ufumbuzi wa changamoto halisi.

kusisitiza kwamba TEHAMA na Sekta ya maji "havitengani" kwa kuwa vinakwenda sambamba kiutendaji ili kutoa huduma bora.

Alisema kwa kufanya hivyo, ColCT inaondoa hatari ya uwezekano wa kurudisha nyuma maendeleo ya taasisi hali inayoweza kutokea iwapo matatizo mengi yatakuwa yanatafutiwa suluhisho kwa kutumia wataalam wa nje. Alitoa wito kwa mamlaka zaidi za maji kushikirishwa kwenye utaratibu huu kwa sababu nydingi zina matatizo yanayofanana.

Mwaka 2018/19, wanafunzi 23 wa chuo cha ColCT walifanya mafunzo kwa vitendo kwenye Mamlaka ya Maji DAWASA, ambako walitumia majuma 15.

Chini ya utaratibu wa elimu ya kutafiti matatizo halisi, ufumbuzi halisi wa matatizo mbalimbali umepatikana, mikutano ya kitafiti na majarida mbalimbali yamekuwa yaktolewa, na uhusiano kati ya sekta na wasomi umekuwa ukiongezeza, kwa mujibu wa Dkt. Kissaka.

Inafikiriwa kwamba mpango huu utasaidia kuwavuta wanafunzi wengi zaidi kushiriki kwenye taftiti, kuongeza taasisi zaidi zenye matatizo ya kutafitiwa, sekta nydingi zaidi kufikiriwa, na kuupeleka mpango huu kwenye vyuo vingi zaidi.

“Ni mpango wa kujifunza huku ukishiriki utatuzi wa changamoto halisi za ulimwengu wetu katika sekta ya maji...changamoto hizo zinachujwa na kuwa matatizo yanayoweza kufanyiwa utafiti wa kisanyansi na kutafutiwa suluhisho”

Hivi karibuni, ColCT ilikutana na Mamlaka ya Maji na Usafi wa Mazingira ya Morogoro (MORUWASA), kwa lengo la kuutambulisha mpango huo kwenye mamlaka hiyo.

Kaimu Mkurugenzi Mtendaji wa MORUWASA Mhandisi Katakweba alisema mapendekezo ya ColCT ya kutafuta ufumbuzi wa matatizo ya sekta ya maji nchini utasaidia sana mamlaka za maji, na

Viongozi wa Kanda wapata mafunzo ya huduma kwa mteja

Na Tobietha Makafu

MAMLAKA ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), ‘imewanoa’ mameneja wake wa kanda na maofisa waandamizi wa huduma kwa wateja kwa kuwapa mafunzo ya siku mbili juu ya mawasiliano ya umma pamoja na Itifaki.

Mafunzo hayo yaliyotolewa na Mtaalamu wa masuala ya Uhusiano na Mawasiliano kwa Umma Bw. Innocent Mungy, akishirikiana na Meneja wa Mawasiliano na Uhusiano wa EWURA, Bw. Titus Kaguo, yalilenga kuwajengea uwezo watumishi hao katika kufanya mawasiliano kati ya taasisi na wadau wake katika maeneo yao ya kazi.

Akizungumza wakati wa semina hiyo Bw. Mungy alisema, mawasiliano ni nyenzo muhimu inayoifanya taasisi kukubalika kati ya wadau wake pamoja na Serikali kama ikitumika ipasavyo.

Bwana Mungy aliwaelekeza namna mbalimbali na sahihi za kuwasiliana na wadau muhimu kwa kutumia vyombo kama magazeti, majorida, redio, televisheni na intaneti.

Baadhi ya mada zilizotolewa ni pamoja na namna sahihi ya kuwasiliana kwa kutumia vyombo mbalimbali kama vile redio, magazeti na mitandao ya kijamii, pia mada ya Itifaki ili kuwahamisha namna sahihi ya kuzingatia itifaki katika maeneo yao ya kazi hasa pindi wanapokutana na viongozi wa serikali na watu mashuhuri.

Akizungumza baada ya kumaliza mafunzo hayo, Bw. Kaguo alisema: “Baada ya mafunzo haya tunategemea Mameneja pamoja na Maafisa Waandamizi wa Huduma kwa Wateja watahakikisha EWURA inatoa huduma iliyo bora zaidi katika kanda zao, kufahamika zaidi katika kazi na wajibu wake na hivyo kuendelea kujenga uhusiano mzuri kati ya taasisi na wadau wake.”

// Baada ya mafunzo haya tunategemea Mameneja pamoja na Maafisa Waandamizi wa Huduma kwa Wateja watahakikisha EWURA inatoa huduma iliyo bora zaidi katika kanda zao, kufahamika zaidi katika kazi na wajibu wake na hivyo kuendelea kujenga uhusiano mzuri kati ya taasisi na wadau wake. //

kazi na wajibu wake na hivyo kuendelea kujenga uhusiano mzuri kati ya taasisi na wadau wake.

Bi. Jessica Sewando, Afisa Mwandamizi wa Huduma kwa Wateja Kanda ya Ziwa alisema mafunzo hayo yatamwezesha kuwa balozi mzuri katika kusambaza taarifa za mamlaka kwa vyombo mbalimbali na wateja, na kuzingatia itifaki pindi anapokuwa na viongozi wa serikali, hivyo kutangaza taasisi pamoja na kuilinda hadhi yake.

Naye Kaimu Meneja wa Kanda ya Kati, Mhandisi Nathaniel Edward akizungumzia semina hiyo alisema: “Kwa semina hii naamini utoaji wa huduma utaboreka, hali itakayowezesha taasisi hii kufikia malengo yake ilijojiwekea.”

EWURA imekua na utaratibu wa kutoa mafunzo mbalimbali kwa wafanyakazi wake ili kuongeza ufanisi katika kazi na kutoa huduma bora iliyo katika viwango vya kimataifa.

Mafunzo haya ni sehemu ya mpango mkakati wa EWURA kwa miaka mitano, ulioanza rasmi mwaka wa fedha 2018/2019, ambapo EWURA imepanga kutoa elimu kwa umma kuhusu utekelezaji wa majukumu yake kwa viongozi wa serikali na wadau wengine, kupitia makao makuu na ofisi zake za kanda.

Fahamu Vigezo vya Kupata leseni ya Biashara ya Gesi ya Kupikia

Na Asiatu Msuya

MAMLAKA ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA), ina jukumu la msingi la kutoa leseni mbalimbali ikiwemo ya uuzaaji na usambazaji wa gesi ya kupikia.

Kanuni zinazosimamia biashara ya gesi ya kupikia zinaainisha kuwa ni makosa kisheria, kufanya ujenzi wa Miundombinu bila kibali au kuendesha biashara hiyo bila kuwa na leseni iliyotolewa na Mamlaka.

Kwa mantiki hii, mtu yejote anayetaka kujihusisha na biashara ya jumla ya gesi ya kupikia ni LAZIMA kwanza aombe na kupewa kibali cha ujenzi na leseni ya uendeshaji kabla ya kuanza biashara. Maombi ya leseni yanatakiwa kuambatishwa na nakala za usajili; nakala ya mkataba wa uwakala; umiliki wa ghala la gesi ya kupikia au nakala ya mkataba wa upangaji; uwepo wa wafanyakazi wenye sifa; na nakala ya cheti cha tathmini ya athari za mazingira.

Vingine ni mpango wa biashara; ushahidi wa uwezo wa kifedha, nakala ya cheti cha usajili wa mlipa kodi, umiliki wa ardhi na matumizi ya ardhi kisheria; mchoro wa kiufundi uliohakikiwa na mhandisi aliyesajiliwa na Bodi ya Wahandisi na taarifa ya vitu vitakavyojengwa.

Pia, ni LAZIMA kuwa na ghala la kuhifadhi gesi ya kupikia, mitambo ya kujaza gesi hiyo, na uwezo wa kifedha usiopungua shilingi bilioni 1.5 ili kupewa leseni ya jumla ya biashara ya gesi ya kupikia.

Ikumbukwe kuwa maombi yote ya leseni na vibali vya ujenzi hufanyika kwa njia ya mtandao kuititia mfumo ujulikano kama Licencing Order Information System yaani LOIS; unaopatikana katika tovuti ya Mamlaka www.ewura.go.tz.

EWURA itaendelea kuweka mizania ya maslahi sawa kati ya wadau husika na hivyo kuchochea ongezeko la tija, ushindani, na upatikanaji wa huduma bora kwa wote.

Watanzania wekezeni ujenzi bomba la mafuta

Nav Tobietha Makafu

Mamlaka ya Udhhibit wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA) imewataka Watanzania wenyewe makampuni yatakayopenda kushiriki katika fursa ya kuwekeza na kutoa huduma katika miradi mikubwa ya mafuta na gesi kujandisha.

Miradi hiyo ni ujenzi wa bomba la kusafirisha mafuta ghafi kutoka Uganda hadi Tanzania, ambao utajengwa kwa thamani ya dola bilioni 3.5 za Marekani (sh. Triliioni 8) pamoja na ujenzi wa kiwanda cha kusindika gesi asili (LNG plant) wenyewe thamani ya dola bilioni 30.

Meneja wa EWURA Usambazaji wa Gesi Asilia, Mhandisi Tobias Rwelelamilia amesema mwitikio wa uwekezaji bado ni mdogo kwani tangu mwaka 2018 jumla ya kampuni 428 zimejiandikisha, wakati matarajio yalikuwa ni kusajili zaidi ya kampuni 1,000 hadi kufikia mwezi Disemba mwaka huu.

Kampuni zilizojisajili zinajihuisha na huduma za ujenzi, uuzaaji wa matunda, chakula, maji, usambazaji wa vifaa vya umeme, teknolojia na mawasiliano, ufundi wa mitambo na usambazaji wa mafuta.

"Ili kuhakikisha kampuni nyingi za wazawa zinajitokeza, mpaka sasa hakuna ukomo

wa uandikishaji, hakuna uchambuzi wowote wa mitaji, uchambuzi wa ubora wa huduma na uhai wa kampuni inayotaka kusajiliwa" Ushirikishwaji wa kampuni za wazawa katika miradi hii unalenga, kuhimiza ongezeko la thamani na ajira hapa nchini kuititia wataalam wa ndani, bidhaa na huduma, biashara, kazi na kuwezesha uwekezaji katika shughuli za petroli ambapo fedha nyingi zaidi zitabaki nchini.

Ili kujisajili na kuingizwa katika kanzidata ya watoa huduma, kampuni inayojiandikisha inapaswa kujaza taarifa zake mbalimbali katika fomu ya N-100 inayopatikana katika mtandao wa www.ewura.go.tz.

EWURA ina jukumu la kuanzisha na kila mwaka kuhuisha, na kutangaza Kanzidata ya LSSP. Siku zote, EWURA inazuia mtoa huduma au taasisi yoyote kutoa huduma au kuuza bidhaa katika miradi ya mafuta na gesi bila kusajiliwa katika kanzidata ya LSSP.

Mhandisi Rwelelamilia amekumbusha na kuwahamasisha wazawa kujandikisha kutoa huduma katika miradi hiyo, kwani ushiriki wa makampuni ya ndani utapunguza gherama za uzalishaji, ambazo huathiri mgao wa mapato ya Serikali.

EWURA yaonya Wasio na Mizani Gesi ya Kupikia

Na Asiatu Msuya

Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA) imewaonya wafanyabiashara wa gesi ya kupikia wasio na mizani na wanaowauzia wateja bidhaa hiyo bila kupima huku wakijua kufanya hivyo ni ukiukwaji wa sheria.

Meneja Mawasiliano na Uhusiano wa EWURA, Bw. Titus Kaguo alitoa onyo hilo hivi karibuni ijini Dodoma, alipokuwa akijibu swali lilitolouzwa na mwandishi wa habari wa Radio RAS FM, David Mjema, aliyetaka kufahamu hatua ambazo EWURA imechukua kwa wafanyabiashara wa gesi ya kupikia, wanaouza bidhaa hiyo bila kupima uzito.

Bw. Kaguo alieleza kuwa, EWURA inatambua uwepo wa baadhi ya wafanyabiashara wasio waaminifu, wanaokiuka masharti ya mikataba ya biashara zao na kuwa kufanya hivyo ni makosa kisheria.

"Kutokuwa na mizani ni makosa kisheria na adhabu yake ni faini isiyopungua milioni moja kwa kosa la kwanza; na milioni tano kwa kosa la pili; na kunyang'anywa leseni kwa mkosefu mzoefu," alisisitiza Bw. Kaguo.

Kanuni zinazosimamia biashara ya gesi ya kupikia, zinabainisha kuwa muda wote, katika miundo mbinu ya kujazia gesi ya kupikia na vituo vya kuuzia, ni lazima pawepo mizani ya kupima uzito wa mitungi ya gesi iliyohakikiwa na Wakala wa Vipimo na mitungi hiyo kuwekwa lakiri.

Bw. Kaguo alieleza kuwa biashara ya gesi ya kupikia imeshamiri kutokana na EWURA kuweka mazingira wezeshi pamoja na uhakika wa soko ambalo limeendelea kukua siku hadi siku kutokana na kuongezeka kwa matumizi ya nishati hiyo.

Hivyo, biashara hiyo inatakiwa kufanya kwa kuzingatia usalama na vipimo vya ubora ili kukidhi matwakwa ya Sheria, Kanuni na kulinda afya na mazingira

Ikumbukwe pia kuwa, ni kosa kisheria kujenga miundombinu ya gesi ya kupikia bila kibali na kufanya biashara bila ya leseni ya EWURA.

EWURA itaendelea kuhamasisha uwekezaji katika biashara ya gesi ya kupikia sambamba na kutoa elimu ya matumizi sahihi ya bidhaa hiyo ili kuepusha madhara yanayoweza kutokea.

Fahamu tahadhari za Kiusalama katika Biashara ya Mafuta

Na Asiatu Msuya

Miongoni mwa majukumu ya Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA) ni kudhibiti shughuli za mkondo wa kati na mkondo wa chini wa sekta ndogo ya petroli.

Sheria ya Mafuta Na. 21 ya mwaka 2015 inaipa nguvu EWURA, kusimamia shughuli hizo, ili kuhakikisha huduma zinazodhibitiwa zinapatikana kwa viwango vya ubora wa kutosha; usalama na kwa uhakika.

Mkurugenzi wa Masuala ya Mafuta wa EWURA, Bw. Gerald Maganga, akizungumza jijini Dodoma hivi karibuni kuhusu usalama katika biashara ya mafuta ya petroli, amesema ni lazima shughuli hizo zifanyike kwa umakini na uangalifu mkubwa kuepuka madhara yanayoweza kutokea.

“Tahadhari kubwa zinatakiwa kuchukuliwa katika shughuli za utunzaji, usafirishaji utumiaji na uuzaji wa bidhaa za petroli. Hii ni pamoja na kuhakikisha kuwa maeneo yanayotumika yameruhusiwa kwa matumizi ya shughuli za mafuta,” alisisitiza Bw. Maganga.

Amesema magari ya kuebbecka bidhaa za petroli, vituo vya mafuta, maghala makubwa ya kuhifadhiwa mafuta, havina budi kujengwa au kuundwa kwa

ubora unaotakiwa na kuendeshwa kwa kufuata kanuni za kiusalama, kiafya na kimazingira.

Kwa mujibu wa mkurugenzi huyo, ni lazima pia kuhakikisha miundombinu yote, kila wakati inavyo vifaa vya kuzimia moto vinavyofanya kazi na wafanyakazi kufundishwa jinsi ya kuvitumia; na kwamba wakati wote vifaa vya kuhifadhiwa, kuebbecka na kusafirishia mafuta vinakaguliwa na kuwekwa katika viwango bora.

Mengine ni kuweka alama za tahadhari katika maeneo yanayohusika na shughuli za mafuta kama vile *kukataza kuvuta sigara, kuzima injini, kuzima simu, kuvala vifaa vya usalama maeneo maalum kutowasha moto* na kadhalika.

Ni muhimu kwa watoa huduma za bidhaa za mafuta, kuzingatia na kufuata Sheria, Kanuni, Viwango vya ubora na masharti ya leseni wakati wote.

Bw. Maganga amewatahadharisha wananchi kutosogelea gari la mafuta hasa linapopata ajali; kutoegesha au kulaza pasipohusika magari ya kuebbecka mafuta ili kuzuia madhara makubwa ikiwemo kupoteza maisha endapo itatokea mlipuko.